

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

29 ביוני 2004

48

י' בתמוז, התשס"ד

עמוד

140 הצעת חוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ד-2004.

מבוא

בסוגיה זו היתה כי יש להסדיר את נושא הספורט המוטורי בחוק וכי לא נמצאה דרך של ממש להסדיר ביניים בלי תיקוני חקיקה. הממשלה נרתמה להכנת הצעת חוק ממשלתית באמצעות צוות ממשלתי, אך טרם השלימה את עבודתה.

בחודש נובמבר 2003 עברה בכנסת בו"דן מוקדם הצעת חוק הספורט התחרותי בנהיגה, התשס"ג-2003, שהונחה על שולחן הכנסת בחודש יולי אותה שנה. בהתחשב בפרק הזמן הארוך שעבר מאז, וכדי לאפשר לוועדת הכלכלה שליטה על מהלך חקיקת החוק, החליטה ועדת הכלכלה לפרסם הצעת חוק זאת, המושתתת על הטיסה האחרונה שהכין הצוות הממשלתי להכנת הצעת חוק ממשלתית, זאת בהתחשב בעבודה הרבה שהשקיע הצוות עד היום, הגם שברור שנוטח זה אינו הגישה הסופי של הצעת החוק הממשלתית, אם אכן תונח על שולחן הכנסת.

יצוין, כי הצעת החוק המתפרסמת בזה אינה כוללת התייחסות לנושא העונשי. הועדה החליטה כי נושא העבירות לפי חוק זה ועונשן יידון וייקבע בעת הכנת הצעת החוק בוועדה לקריאה השנייה ולקריאה השלישית, לאחר שיטבשו כל ההסדרים לפרטיהם.

הצעת חוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ד-2004 המתפרסמת בזה (להלן – החוק המוצע) באה לתת אפשרות לקיים פעילות ספורטיבית בתחום המוטורי מתוך מטרה לאפשר מרוצים, לרבות מרוצי שטח, בכלי המיועד לכך שמוצע לקרוא לו כלי תחרותי, זאת מאחר שהמצב המשפטי הנוכחי בישראל אינו מאפשר קיום מרוצים.

מתוכנן הצעת חוק שהפיץ בשנת 2002 משרד המדע התרבות והספורט דאז, עולה כי ביוני 2000 הגישה ועדה בין משרדית לנושא הספורט המוטורי בישראל, את המלצותיה לשר המדע התרבות והספורט, לשר לבטחון הפנים ולמפק"ל המשטרה. בין היתר המליצה הועדה "לקיים הליך חקיקה שיטופל על ידי משרד המדע, התרבות והספורט ומשרד התחבורה לגבי מיסוד הספורט המוטורי בישראל".

הועדה ציינה כי בפועל נערכים מרוצי מכוניות ורכב דו גלגלי בישראל וזאת שלא כחוק וללא אישור משטרת ישראל, באופן בלתי מבוקר, ללא אמצעי בטיחות, ותוך סכון הנהגים והמשתמשים בדרך.

בית המשפט העליון דן בסוגיה זו פעמים מספר בשנת 2001 (בג"צ 4606/00, 5563/01, ו'6931/01), עמדת המדינה

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

הצעת חוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ד – 2004*

- הגדרות 1. בחוק זה –
- "בעל", לענין כלי תחרוטי – כהגדרה "בעל" בסעיף 1 לפקודת התעבורה, בשינויים המחויבים;
 - "דרך" – כמשמעותה בפקודת התעבורה;
 - "הועדה המיעצת" – הועדה שמונתה לפי סעיף 6(ה);
 - "הרשות המוסמכת" – עובד המדינה שהשרים מינו להיות רשות מוסמכת לענין חוק זה, או מי שהרשות המוסמכת האצילה לו, באישור השרים, מסמכויותיה לענין מסוים;
 - "התאחדות" – תאגיד כאמור בסעיף 2;
 - "חוק הספורט" – חוק הספורט, התשמ"ח-1988;
 - "כלי תחרוטי" – כלי מנועי שניתן לנהוג בו נהיגה ספורטיבית, כפי שקבעו השרים, בשם לב לכללי הנהיגה הספורטיבית;
 - "כללי הנהיגה הספורטיבית" – כללים שאישרה הרשות המוסמכת לפי סעיף 4;
 - "מארגן" – מי שניתן לו רשיון לפי סעיף 12;
 - "מסלול מרוץ" – קטע דרך או שטח אחר, שניתן לגביו רשיון לפי הוראות סעיפים 11 או 12;
 - "נהג" – הנהג בכלי תחרוטי, לרבות מי שנוסע בכלי התחרוטי שלא כנהג בעת נהיגה ספורטיבית;
 - "נהיגה ספורטיבית" – נהיגה בכלי תחרוטי בעת תחרות במסלול מרוץ או בעת פעילות ספורט אחרת, לרבות נהיגה כאמור לשם אמן, דרוג או הצבה בתחרות. ניסוי או הדרכה, ולמעט נהיגה בקטע קישור או בעת סטייה ממסלול המרוץ;
 - "נזק גוף" – מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי, לרבות פגיעה בהתקן הדרוש לתפקוד אחד מאברי הגוף שהיה מחובר לגוף הנפגע בעת תאונה;
 - "ספורט" ו"פעילות ספורט" – כהגדרתם בחוק הספורט;
 - "קטע קישור" – קטע ממסלול מרוץ שניתן לגביו רשיון לפי הוראות סעיף 11, שלא נאסר לתנועת כלי רכב שאינם כלים תחרוטיים, בעת שמתקיימת בו נהיגה ספורטיבית;
 - "רשיון" – רשיון שניתן לפי חוק זה לערוך, לנהל, לארגן ולקיים ארוע של נהיגה ספורטיבית;
 - "תעודה" – תעודה, רשיון, היתר, אישור או פטור;
 - "השרים" – שר החינוך התרבות והספורט ביחד עם שר התחבורה.

ד ב ר י

- סעיף 1 להגדרה "כלי תחרוטי" – המונח נבחר כדי להבהיר שמדובר בכל כלי שהוא כלי מנועי, גם אם הוא לא רכב מנועי כהגדרתו בפקודת התעבורה, ובלבד שהוא נקבע ככלי תחרוטי לענין חוק בידי השרים.

* הצעת חוק מס' 1227/04: הועברה לוועדה ביום כ"ד בחשוון התשס"ד (19 בנובמבר 2003).
1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.
2 ס"ח התשמ"ח, עמ' 122.

2. (א) השרים רשאים להכיר בתאגיד שלא למטרות רווח, כהתאחדות המרכזת והמיצגת תחום מסוים בענף הנהיגה הספורטיבית או מספר תחומים כאמור.
(ב) השרים יקבעו תנאים להכרה בהתאחדות לפי סעיף זה, לרבות תנאים ארגוניים, כספיים ומקצועיים, הנדרשים להבטחת יכולתה של ההתאחדות, למלא את תפקידיה לפי חוק זה ולפי כללי הנהיגה הספורטיבית.
3. (א) הנהיגה הספורטיבית היא ענף ספורט כמשמעותו בחוק הספורט, ויחולו עליה הוראות החוק האמור, בשינויים המחויבים, ובכפוף להוראות חוק זה.
(ב) לא תתקיים נהיגה ספורטיבית, אלא על פי הוראות חוק זה.
4. (א) כללי הנהיגה הספורטיבית הם התקנונים והכללים כמפורט להלן, כפי שאישרה הרשות המוסמכת בשינויים ובתנאים שעליהם הורתה:
(1) התקנונים הרשמיים הנוהגים מעת לעת בגופים הבינלאומיים המוכרים בתחום מתחומי הנהיגה הספורטיבית והכללים שנקבעו על פיהם על ידי התאחדות בישראל.
(2) כללים שעליהם החליטה התאחדות על פי אותם תקנונים;
(3) כללים שעליהם החליט מועדון לנהיגה ספורטיבית בישראל, ובלבד שאינם עומדים בסתירה לתקנונים ולכללים האמורים בפסקאות (1) ו-(2), באותו תחום נהיגה ספורטיבית שבו פועל המועדון; לענין זה, "מועדון לנהיגה ספורטיבית" – תאגיד שלא למטרות רווח לצורך קיום פעילות נהיגה ספורטיבית.
(ב) אישור הרשות המוסמכת לגבי כללי נהיגה ספורטיבית שענינם תנאים למתן רשיון על כלי תחבורתי וחידושו, ינתן לאחר התייעצות בועדה המיעצת.
(ג) כללי הנהיגה הספורטיבית יפורסמו ברשומות ויעמדו לעיון הציבור במשרדי הרשות המוסמכת, וכן במשרדי ההתאחדות ובמועדון הנהיגה הספורטיבית הנענים בדבר.
5. לא תתקיים נהיגה ספורטיבית בישראל אלא על פי רישוי בתחומים המפורטים להלן, רישוי לפי הענין, בהתאם להוראות חוק זה, ובתנאים שנקבעו ברשיונות או בתעודות על פיהם:
(1) רישוי הכלי התחבורתי;
(2) רישוי הנהגה;
(3) רישוי ארוע הנהיגה הספורטיבית;
(4) רישוי המסלול.

ד ב ר י ה ס ב ר

מסוים או מספר תחומים בענף הנהיגה הספורטיבית (ראו ההגדרה התאחדות שבסעיף 1), וכן כללים שעליהם החליט מועדון לנהיגה ספורטיבית.

סעיפים 5, 6, 8, 11 ו-12

מרצע לקבוע במפורש בחוק, כי נהיגה ספורטיבית לא תתקיים בישראל אלא אם כן ניתן רישוי לכל אלה:

– לכלי התחבורתי (סעיף 6) לענין זה מרצע להסמין את השרים להקים ועדה מיעצת לקביעת כללי הנהיגה הספורטיבית שענינם תנאים למתן רשיון לכלי תחבורתי וחידושו (סעיף 4 (ב)) וקביעת הנאי הרשיון לעשית שינויים בכלי התחבורתי (סעיף 6 (ד)).

סעיף 2 מוצע לאפשר לשר התחבורה ולשר החינוך התרבות והספורט, כשהם פועלים כאחד, להכיר בתאגיד שאינו למטרות רווח כהתאחדות המרכזת והמיצגת תחום מסוים או תחומים מסוימים בענף של נהיגה ספורטיבית.

סעיף 3 מוצע לקבוע כי נהיגה ספורטיבית בישראל תתקיים רק על פי הוראות חוק זה.

סעיף 4 מוצע לקבוע כי הרשות המוסמכת תאשר את כללי הנהיגה הספורטיבית שהם התקנונים והכללים הרשמיים הנוהגים בגופים הבינלאומיים המוכרים בתחום הנהיגה הספורטיבית והכללים שנקבעו על פיהם, הכללים שעליהם החליטה התאחדות המרכזת והמיצגת תחום

(א) לא ינהג אדם נהיגה ספורטיבית, ולא ירשה לאחר לנהוג בכלי תחרותי שברשותו, אלא אם כן יש על הכלי רשיון תקף שנתנה הרשות המוסמכת לפי הוראות חוק זה, ובהתאם לתנאי הרשיון.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), בעל כלי תחרותי לא יהיה אחראי לנהיגת כלי זה בידי אדם אחר, אם הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי שאותו אדם לא יוכל לנהוג בכלי התחרותי.

(ג) הרשות המוסמכת לא תיתן רשיון לפי סעיף זה על כלי תחרותי אלא אם כן עמד בתנאים שקבעו השרים לפי סעיף 23(א)(2) ובכללי הנהיגה הספורטיבית לענין זה.

(ד) בעל כלי תחרותי שניתן עליו רשיון לפי סעיף זה, והנהוג בכלי תחרותי כאמור, לא יעשה שינוי בכלי תחרותי ולא ירשה לאחר לעשות בו שינוי, אלא על פי תנאי הרשיון, תנאי הרשיון לענין עשיית שינוי בכלי תחרותי ייקבעו לאחר התייעצות בוועדה המיעצת.

(ה) השרים ימנו ועדה מיעצת, ואלה חבריה:

- (1) נציג שר התחבורה, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) נציג שר החינוך התרבות והספורט, והוא יהיה ממלא מקום היושב ראש;
- (3) נציג שר המסחר והתעשייה;
- (4) נציג השר לבטחון הפנים;
- (5) נציג מכון התקנים הישראלי;
- (6) מי שזוהה בעבר פעיל בתחום מתחומי הנהיגה הספורטיבית והוא בעל נסיון וידע בתחום האמור;
- (7) נציג התאחדות.

(ו) ברשיון לפי סעיף זה תכלול הרשות המוסמכת, בין היתר, את הפרטים כמפורט להלן:

- (1) פרטים מזהים של הכלי התחרותי, לרבות מספר מנוע ומספר שלדה, וכן סימני זיהוי אחרים של הכלי התחרותי שחובה לשאתם;
- (2) פרטים של בעל הכלי התחרותי;
- (3) פרטים לענין הספק המנוע של הכלי התחרותי.

(ז) הרשות המוסמכת רשאית לקבוע ברשיון תנאים נוספים שיש לקיימם במהלך תקופת תקפו של הרשיון, כולה או חלקה, לרבות בענינים אלה:

- (1) תנאים לענין אופן השימוש בכלי התחרותי ולענין סוגי הנהגים הרשאים לנהוג בו נהיגה ספורטיבית;
- (2) השינויים המותרים בכלי התחרותי, והתנאים לעריכתם;
- (3) תנאים לענין תחזוקת הכלי התחרותי.

(ח) השרים רשאים, בתקנות, לקבוע תנאים שיראו אותם ככלולים ברשיון, לרבות בענינים האמורים בסעיף קטן (ו), דרך כלל או לסוגים של כלים תחרותיים.

ד ב ר י ה ס ב ר

- לנהג (סעיף 8) לענין זה מציעות הוראות שונות המיועדות לקטינים על מנת לאפשר להם לצפות ולהשתתף בתחרות בכלי תחרותי המותאם לגילם, ולכשרם לשלוט בכלי (סעיף 8ד).
- למסלול המרוץ (סעיף 11).
- לארוע הנהיגה הספורטיבית המסוים (סעיף 12).

(ט) רשיון לפי סעיף זה יהיה לתקופה שקבעו השרים, ובלבד שלא תעלה על שנה אחת, ורשאים השרים לקבוע תקופות שונות לסוגים שונים של כלים תחרותיים.

(י) השרים רשאים לקבוע פטור לפי סעיף זה, למי שנוהג בכלי תחרותי בנהיגה ספורטיבית, ובלבד שאינו בעל הכלי התחרותי; פטור כאמור, יכול שייקבע לסוג מסוים של כלים תחרותיים, לתחום מתחומי הנהיגה הספורטיבית, או לגבי סוג מסוים של מסלול מרוץ קבוע.

(יא) (1) כלי מנועי שרישומו הראשון הוא ככלי תחרותי לא יירשם כרכב ולא ניתן יהיה לקבל עליו רשיון רכב כמשמעותו בפקודת התעבורה.

(2) לא ינהג אדם בכלי תחרותי שלא בנהיגה ספורטיבית, ואין בתעודת רישוי כלי תחרותי כדי להוות אישור לכל שימוש בו שלא לנהיגה ספורטיבית.

(3) על אף האמור בפסקה (2), רשאי בעל כלי תחרותי לעשות בו שימוש שלא לנהיגה ספורטיבית, ובלבד שיהיו בירו ההיתרים והרשיונות הדרושים, לרבות פוליסה בת תוקף המכסה את חבותו לפי כל דין לאותו שימוש, ובהתאם לתנאים שקבע שר התעבורה לענין זה.

7. (א) לא יבוא אדם כלי תחרותי או חלקי חילוף לכלי תחרותי, אלא אם כן אושר יבואם על פי רשיון יבוא כללי, התשל"ח-1978; לענין סעיף זה, "חלקי חילוף" – לרבות ציוד עזר, ציוד מחובר ואבזרים של כל אחד מאלה.

(ב) לא תאשר הרשות המוסמכת יבוא של כלי תחרותי, אלא אם כן עמד בתנאים שנקבעו בכללי הנהיגה הספורטיבית; לענין סעיף זה, "כלי תחרותי" – לרבות כלי שיוסב בישראל להיות כלי תחרותי ואושר ככזה על ידי הרשות המוסמכת או מטעמה.

(ג) לענין סעיף קטן (ב), תפעל הרשות המוסמכת בהתאם לכללים שנקבעו לפי סעיף 6 בהתיעצות עם הועדה המיעצת, שאליה יצורף נציג המכס.

8. (א) לא ינהג אדם בכלי תחרותי אלא אם כן ניתן לו רישוי מטעם הרשות המוסמכת כנהג בכלי תחרותי, ועל פי תנאי הרישוי; אין באמור כדי למנוע מהתאחדות להוציא תעודה נוספת לצרכיה, בהתאם ובכפוף לכללים הבינלאומיים.

(ב) הרשות המוסמכת רשאית לפטור סוג בני אדם, מחובת רישוי כאמור בסעיף קטן (א), בתנאים שתקבע, לרבות סוג הכלי, כאשר ארוע הנהיגה הספורטיבית הוא במסלול מרוץ קבוע שהוא במקום סגור.

(ג) לא יינתן רישוי לנהיגה בכלי תחרותי אלא בהתקיים כל אלה:

(1) היה מבקש התעודה בגיל זכאות לרשיון נהיגה – הוא בעל רשיון נהיגה לפי פקודת התעבורה לכלי רכב מסוג הכלי התחרותי שלנהיגתו התבקש הרישיון;

(2) מבקש התעודה עמד בתנאי ההכשרה לנהיגה ספורטיבית שאישרה הרשות המוסמכת; הרשות המוסמכת רשאית לפטור מעמידה בתנאי ההכשרה שקבעה, אם שוכנעה כי הנהג הוא בעל ניסיון והכשרה מספיקים, ורשאית היא לקבוע מבחנים לצורך כך;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 7 ו-25 מוצע לקבוע כי יבוא כלי תחרותי או חלקי חילוף לכלי תחרותי יותנה בקבלת אישור לפי רשיון יבוא כללי, התשל"ח-1978, וכי לא יאשר יבוא כאמור אלא אם כן הוא עומד בתנאים שנקבעו בכללי הנהיגה הספורטיבית.

³ ק"ת התשל"ח, עמ' 680.

(3) מבקש התעודה עמד בתנאים שנקבעו בתקנות בדבר הכשירות הרפואית של נהג כלי תחבורה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג1), רשאי מי שאינו בעל רשיון נהיגה לקבל רישיון לנהוג בכלי תחבורה במסלול מרוץ במקום סגור, אם מלאו לו 8 שנים, ובלבד –

(1) שקטין שטרם מלאו לו 12 שנים לא יהא רשאי לנהוג בכלי תחבורה שהספקו עולה על 8 כח סוס;

(2) שקטין שטרם מלאו לו 16 שנים לא יהא רשאי לנהוג בכלי תחבורה שהספקו עולה על 30 כח סוס;

(3) שקטין שטרם מלאו לו 16 שנים לא יהיה זכאי לרישיון כאמור בסעיף זה, אלא אם כן שוכנעה הרשות המוסמכת כי יש ביכולתו לשלוט בכלי בכל עת ולרכב עליו בבטחה;

(4) שקטין שטרם מלאו לו 16 שנים, לא ינהג אלא במסלול מרוץ שאושר לצורך זה, בתנאים מיוחדים כפי שנקבעו על ידי הרשות המוסמכת, ובהשגחת אחד מהוריו; לענין זה, "השגחה" – מתן אישור בכתב להשתתפות, ונכחות בפועל של אחד מן ההורים, או בוגר שהוסמך על ידם בכתב לכך, "הורים" – לרבות אפוטרופוס וכל מי שאותו קטין נמצא ברשותו, בפיקוחו או בהשגחתו.

(ה) השרים רשאים, בתקנות, להוריד את הגילים המועריים ולשנות את ההספקים האמורים בסעיף קטן (ד1) ו-(2), ובלבד שגילים אלה לא יפחתו מהגילים המועריים שנקבעו בכללי הנהיגה הספורטיבית, כאמור בסעיף 4, וההספקים לא יעלו על ההספקים שנקבעו בכללים אלה.

(ו) רשיון לנהיגה בכלי תחבורה יכול שיוגבל לסוגי נהיגה ספורטיבית, לסוגים של כלי תחבורה או לתקופה קצובה.

(ז) תעודת נהג כלי תחבורה תכלול פרטים כפי שייקבעו בתקנות.

(ח) מי שנהוג כלי תחבורה שעה שהוא לומד נהיגה בהתאם לכללים שנקבעו בתקנות, מורה או מורה, אינו זקוק לרשיון נהיגה ספורטיבית על פי סעיף זה.

9. (א) לא ינהג אדם ולא יסע בכלי תחבורה אלא אם כן הוא לבוש ומצויד בצויד מגן על פי הוראות הרשות המוסמכת, בהתאם לסוג ארוע הנהיגה הספורטיבית, סוג מסלול ארוע הנהיגה הספורטיבית וסוג הכלי התחבורתי שבו הוא נהוג, והכל בהתאמה לכללי הנהיגה הספורטיבית, והיא רשאית להוסיף עליהם.

נהיגה
ספורטיבית

(ב) לא ינהג אדם ולא יסע בכלי תחבורה אלא בארוע נהיגה ספורטיבית או במסלול מרוץ קבוע; נהג כלי תחבורה רשאי לנהוג בו בקטע קישור, בעת מרוץ בלבד.

10. (א) לא ישתמש אדם, ולא יגרם ולא יניח שאדם אחר ישתמש, בכלי תחבורה, אלא אם כן יש על שימושן שלו או של האדם האחר באותו כלי, פוליסה בת תוקף.

חובת ביטוח

ד ב ר י ה ס ב ר

10 המוצע: עוד מוצע (סעיף קטן (ג) כי הרשות המוסמכת (היא עובד המנייה ששר התחבורה ושר התינוך התיבות והספורט מיוחדו להיות רשות מוסמכת לענין החוק המוצע) רשאית לקבוע סוגים של כלי תחבורה שלגביה תוטל חובת הביטוח על מארגן הארוע או על בעל מסלול מרוץ קבוע.

סעיפים 10 ו-13 מוצע לקבוע כי אדם לא ישתמש בכלי תחבורתי ולא יניח לאדם אחר לשתמש בו אלא אם כן יש על שימושן או על שימוש של האדם האחר המשתמש בכלי, פוליסה בת תוקף שהוציא מבטוח כאמור בפקודת ביטוח רכב מנעמי [נוסח חדש], התשל"ל-1970 (סעיף

(ב) פוליסה כאמור בסעיף קטן (א), היא פוליסה שהוציאה מבטח, כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970⁴, אשר מבטחת את בעל הכלי התחורתי ואת הנהג בו כמפורט להלן:

(1) מפני חבות בשל חילוף, פינוי, טפול רפואי, עזרה, סעוד ושקום של הנהג, עקב נהיגה ספורטיבית;

(2) מפני כל חבות בשל נזק גוף שנגרם לאדם עקב נהיגה ספורטיבית, למעט נהג.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאית הרשות המוסמכת, באישור הממונה על הביטוח, לקבוע סוגים של כלי תחורתי ושימושים מסוימים שלגביהם תוטל חובת הביטוח על מארגן הארוע או על בעל מסלול מרוץ קבוע.

11. (א) לא יחויק אדם ולא ינהל מסלול מרוץ קבוע, ולא יתיר לקיים בו נהיגה ספורטיבית, אלא ברשיון על פי סעיף זה, ובהתאם לתנאי הרשיון ולכללי הבטיחות והכשירות שתקבע הרשות המוסמכת; ואולם, מסלול מרוץ ארעי אינו טעון רישוי על פי סעיף זה, וכל נהיגה ספורטיבית בו, דינה כדין ארוע נהיגה ספורטיבית, ויחולו הוראות סעיף ג.

(ב) לבקשה לרישוי הפעלת מסלול מרוץ קבוע יצורפו אישורים כמפורט להלן, וכן פרטים בדבר –

(1) סוג מסלול המרוץ, לרבות מיקומו, אורכו ויעודו, ולגבי מסלול מרוץ שאינו מקום סגור תצורף גם מפה;

(2) זכותו של המבקש במקום שבו הוא מבקש לקיים מסלול מרוץ קבוע, או הסכמתם של בעלי המקום לקיומו של מסלול מרוץ במקום האמור;

(3) היתר לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965⁵;

(4) רשיון עסק על פי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁶ (בחוק זה – רשיון עסק);

(5) אישור מאת התאחדות כי מתקיימים לגבי אותו מסלול כללי הנהיגה הספורטיבית התקפים בעינו.

(ג) בנוסף על האמור בסעיף קטן (ב), רשאית הרשות המוסמכת להתנות מתן רשיון, בין היתר, בתנאים אלה:

(1) מיומנותו ויכולתו של המבקש להחזיק ולנהל את מסלול המרוץ, לרבות יכולתו הכספית;

(2) סידורים נאותים, להנחת דעתה של הרשות המוסמכת, בקשר עם עריכת ארועי נהיגה ספורטיבית במסלול המרוץ, ארגון וניהולם;

(3) סימון מסלול המרוץ וסימון מקומות הגשת שירותים הקשורים בקיום ארועי נהיגה ספורטיבית בו, לרבות מקומות לעריכת תיקונים של כלי תחורתי לאורך המסלול או בקרבתו, להנחת דעתה של הרשות המוסמכת;

(4) כל תנאי שהרשות המוסמכת תמצא לנכון לצורך ניהולו התקין של המסלול או לבטחון הצבור או לבטיחותו.

(ד) קבלת רשיון בהתאם להוראות סעיף זה, אינה גורעת מהצורך בכל אישור או היתר אחר הנדרשים לפי כל דין, ומחובתו של מחזיק המסלול ומפעילו לעמוד בהוראות כל דין אחר.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.
⁵ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.
⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

12. (א) לא וקיים אדם ולא יארגן ארוע נדיגה ספורטיבית אלא ברשותו לפי סעיף זה ובהתאם לתנאי הרשיון ולכללי הבטיחות והכשירות שתקבע הרשות המוסמכת: ואולם, הפעלת מסלול מרוץ קבוע בהתאם להוראות סעיף 10, לא תחשב כארוע נדיגה ספורטיבית לפי סעיף זה.

(ב) לבקשה לקיום ארוע נדיגה ספורטיבית יצורפו אישורים כמפורט להלן וכן פרטים בדבר –

(1) סוג מסלול המרוץ, לרבות מיקומו, ארכו ויעודו, ובמסלול מרוץ שאינו מסלול מרוץ קבוע או במקום סגור, תצורף גם מפה;

(2) זכותו של המבקש בדרך שעליה הוא מבקש אישור או הסכמתם של בעלי הדרך או המוסמכים ליתן רשות שימוש באותה דרך, לקיומו של מסלול המרוץ בה;

(3) אישור מאת התאחדות כי מתקיימים לגבי אותו ארוע כללי הנדיגה הספורטיבית התקפים בענינו, ובארוע המתקיים לפי כללים שאושרו כאמור בסעיף 24(2) אישור כאמור מאת מי שמינתה הרשות המוסמכת לענין זה;

(4) רשיון עסק – בארוע שבו נדרש רשיון כזה;

(5) במקום שבו לא נדרש רשיון עסק – אישור קצין משטרה כי נעשו הסידורים לקיום כל תנאי מתנאי בטחון הצבור במסלול המרוץ בקרבתו או בסביבתו וכן כל תנאי בטחון הנוגע לקיומו של המרוץ, לעריכתו ולארגונו ולקיומו של הסדר הצבורי;

(6) אישור רשות כבאות, כהגדרתה בחוק שירותי הכבאות, התשי"ט-1959, כי במקום שבו מתקיים ארוע הנדיגה הספורטיבית, הוצבו אמצעי הכבוי על פי דרישות שירותי הכבאות, למעט מקום שבו נכלל אישור כאמור במסגרת רשיון עסק;

(7) האישורים הנדרשים על פי חוק הבטיחות במקומות צבוריים התשכ"ג-1962⁶, במקום שבו נדרש אישור כזה;

(8) תעודות המעירות על כך שהכלי התחרותי עבר את הבדיקות הטכניות הנדרשות.

(ג) נוסף על האמור בסעיף קטן (ב) רשאית הרשות המוסמכת להתנות מתן רשיון בין היתר, בתנאים אלה:

(1) מיומנותו ויכולתו של מארגן לנהל, לארגן, לערוך ולקיים ארוע נדיגה ספורטיבית, לרבות יכלתו הכספית;

(2) סידורים נאותים, להנחת דעתה של הרשות המוסמכת, בקשר עם עריכת ארוע נדיגה ספורטיבית, ארגונו וניהולו;

(3) סימון מסלול המרוץ וסימון מקומות הגשת שירותים הקשורים בארוע נדיגה ספורטיבית, לרבות מקומות לעריכת תיקונים של כלי תחרותי לאורך המסלול או בקרבתו, להנחת דעתה של הרשות המוסמכת;

(4) כל תנאי שהרשות המוסמכת תמצא לנכון לצורך ארגונו וניהולו התקין של הארוע או לבטחון הצבור או לבטיחותו.

(ד) לא יינתן רשיון לארוע נדיגה ספורטיבית אלא בתיאום עם הגורמים המוסמכים לתת את האישורים הנדרשים על פי דין כאמור בסעיף קטן (ב)(6) עד (8) רשיון לארוע

⁷ ס"ה התשי"ט עמ' 199.
⁸ ס"ה התשכ"ג עמ' 2.

באזור מגורים או בקרבת מוסד חינוך יינתן רק כאשר הפגיעה בקיום החיים הסדירים או הלימודים בהם, לפי הענין, תהא מזערית.

(ה) קבלת רשיון בהתאם להוראות סעיף זה, אינה גורעת מהצורך בכל אישור או היתר אחר הנדרשים לפי כל דין, ומחובתו של מארגן הארוע לעמוד בהוראות כל דין אחר.

(ו) המארגן של ארוע נהיגה ספורטיבית יודא לפני תחילת הארוע כי לכל המשתתפים בו רישוי ופוליסה בת תוקף כנדרש על פי חוק זה, וכי לכל כלי תחזותי הרישוי הנדרש, והכלי עבר, עובר לארוע, את הבדיקות הטכניות הנדרשות ונמצא כשיר להשתתף בארוע.

13. (א) לא ינהג אדם כלי תחזותי, אלא אם כן נמצאים אתו התעודות ופוליסת הביטוח הנדרשים על פי חוק זה.

(ב) הנהוג בכלי תחזותי או אדם שיש לו שליטה על הכלי ונמצא בקרבתו, יציג כל מסמך כאמור בסעיף קטן (א), בפני כל אדם שהתמנה כפקח לפי סעיף 19 או לכל שוטר, לצורך מילוי תפקידם, לפי דרישתם.

14. (א) בעת נהיגה ספורטיבית שאושרה כדון, לא יחולו על הכלי התחזותי ועל הנהוג בו הוראות פקודת התעבורה והוראות תקנות התעבורה, התשכ"א-1961* (להלן – תקנות התעבורה).

(ב) בעת נהיגה בכלי תחזותי בקטע קישור או בסטייה ממסלול המרוץ, יחולו הוראות פקודת התעבורה ותקנות התעבורה.

15. (א) תקפו של רשיון לפי סעיף 11, יהיה כפי שהרשות המוסמכת תקבע בו, אך לא יותר מאשר לשנה אחת.

(ב) רשיון שבוטל, יחזירנו בעליו לרשות המוסמכת.

(ג) רשיון אינו ניתן להעברה אלא בהסכמת הרשות המוסמכת מראש, בכתב ובתנאים שקבעה.

16. הרשות המוסמכת רשאית, בהודעה בכתב, לבטל רשיון או להתלותו בכל אחד מאלה:
רשיון ביטול או התלית

(1) הופר תנאי מתנאי הרשיון או הוראה מהוראות חוק זה;

(2) ארוע נהיגה ספורטיבית אינו מתנהל בבטיחות או בהתאם לתנאי ההכשרה הדרושים או ללא התחשבות ראויה בצרכי הצבור, בטחוננו ובטיחותנו;

(3) המשך תקפו של הרשיון בידי בעליו אינו לטובת הצבור או שיש בו כדי לפגוע בטחוננו ובבטיחותנו, או שהוא אינו משתלב בהסדרים הכלליים של התעבורה בדרכים.

17. (א) ראתה הרשות המוסמכת כי עיסוקו של אדם בנהיגה ספורטיבית, קיומו של מועדון נהיגה ספורטיבית, קיומו של מסלול מרוץ או עיסוקו של אדם בהדרכה בנהיגה ספורטיבית אינם בהתאם להוראות חוק זה, רשאית היא לצוות בכתב על הפסקתם של

ד ב ר י ה ס ב ר

אינו מתנהל בבטיחות, או בהתאם לתנאי ההכשרה הדרושים, או ללא התחשבות ראויה בצרכי הצבור, בטחוננו או בטיחותנו, או אם המשך תקפו של הרשיון בידי בעליו אינו לטובת הצבור, בטחוננו ובטיחותנו, או שהוא אינו משתלב בהסדרים הכלליים של התעבורה בדרכים.

סעיף 14 מוצע שהוראות פקודת התעבורה ותקנות התעבורה לא יחולו בעת נהיגה ספורטיבית למעט בקטעי קישור או בסטייה ממסלול המרוץ.

סעיפים 16 ו-17 מוצע להקנות סמכות לרשות המוסמכת לבטל או להתלות רשיון אם הופר תנאי מתנאי הרשיון או הוראה מהוראות חוק זה, אם ארוע נהיגה ספורטיבית

* ק"ת התשכ"א, עמ' 1425.

עיסוק או קיום כאמור, לתקופה הנדרשת עד לתיקון הליקוי, אם בסגירת המקום ואם בכל דרך אחרת הנראית לה מתאימה בנסיבות הענין כדי להביא לידי הפסקה של ממש (להלן – צו הפסקה מנהלי).

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מהסמכות ליתן צו הפסקה מנהלי או להפעיל כל סמכות אחרת על ידי המוסמך לכך על פי חיקוק אחר.

18. על החלטתה של הרשות המוסמכת באחד הענינים המנויים להלן, רשאי הרואה עצמו נפגע לעתור לבית המשפט לענינים מנהליים: ואלה הענינים:

- (1) החלטת הרשות המוסמכת שלא לתת רשיון;
- (2) החלטתה של הרשות המוסמכת בדבר תנאי שנקבע ברשיון;
- (3) החלטתה של הרשות המוסמכת המבטלת, משנה או מתלה רשיון שניתן;
- (4) החלטת הרשות המוסמכת ליתן צו הפסקה מנהלי.

19. (א) הרשות המוסמכת תמנה פקחים לענין חוק זה.

(ב) פקח רשאי להכנס בכל זמן סביר לכל מקום שהוא מסלול מרוץ או למקום שמתקיימת בו נהיגה ספורטיבית, כדי לבדוק אם מתקיימים בו ההוראות לפי חוק זה, לרבות תנאי הרשיון שניתן על פיהן.

(ג) פקח רשאי להורות על הפסקתו של ארוע נהיגה ספורטיבית, אם לדעתו מתנהל הארוע שלא בהתאם לכללי הבטיחות ובטחון הצבור, באופן המסכן חיי אדם, וזאת עד למילוי ההוראות באופן שיבטיח קיום כללי הבטיחות הנדרש, ורשאי הוא להפסיק את הארוע לחלוטין, אם הסיכון לחיי אדם אינו ניתן להסרה.

(ד) עבר אדם עבירה על חוק זה או התקנות על פיו, או היה לפקח שנתמנה כאמור יסוד סביר להניח שאדם עבר עבירה כאמור, רשאי הוא לדרוש מאותו אדם לוחות עצמו להנחת דעתו ולהציג כל מסמך שניתן לפי חוק זה, ואם סרב לעשות כן – רשאי הוא לעכב אותו עד לבוא שוטר, אך לא יותר משלוש שעות.

20. השרים רשאים, בתקנות, לקבוע הוראות המסדירות מתן תעודות לפי חוק זה, הידושן, העברתן, צורתן, כללי החוקתן ותנאיהן.

21. (א) בתובענה על נזק גוף שנגרם על ידי כלי תחרותי עקב נהיגה ספורטיבית, במסלול מרוץ למעט בקטעי קישור, על הנתבע הראיה שלא היתה התרשלות מצדו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נהג כלי תחרותי לא יהיה אחראי בנויקון כלפי נהג כלי תחרותי אחר בשל תאונה שארעה בנהיגה ספורטיבית באותו ארוע, אלא לפי חוק זה.

(ג) על אף האמור בכל דין, לא תהא לנהג כלי תחרותי עילה בנויקון בשל נזק שנגרם לנהג בעת ארוע נהיגה ספורטיבית על ידי רכב כהגדרתו בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.¹⁰

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 21 מוצע לקבוע כי בתובענה על נזק גוף שנגרם על ידי כלי תחרותי עקב נהיגה ספורטיבית במסלול מרוץ, למעט בקטעי קישור, נטל הראיה יוטל על הנתבע הוא שיצטרך להוכיח שלא היתה התרשלות מצדו.

סעיף 18 מוצע לתת זכות ערר על החלטת הרשות המוסמכת שלא לתת רשיון, תנאי שנקבעה ברשיון, לבטל לשנת או להתלות רשיון או לתת צו הפסקה מנהלי.

¹⁰ ס"ח התשל"ה, עמ' 234.

22. תקציב הרשות המוסמכת למימון פעולותיה והוצאותיה, ייקבע במסגרת התקציבים המוקצים לתחום הפעולה "ספורט" בתקציב משרד הדינוך התרבות והספורט.
23. (א) השרים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, ובכלל זה –

- (1) בהסכמת שר האוצר – לקבוע אגרות בעד פעולה של הרשות המוסמכת, רישוי, רשיון והוצאת תעודה;
 - (2) בדבר חובתיה של התאחדות בכל הנוגע למתן שירותים למארגני ארועים של נהיגה ספורטיבית ולנהגי נהיגה ספורטיבית, וכן למתן אישור כאמור בסעיף 11(ב)(5), והסכמים המרביים שרשאית היא לגבות עבור שירותים אלה;
 - (3) בדבר תנאים לרישוי וחיודש הרשיון של כלי תחרותי, נהגים וארועי נהיגה ספורטיבית;
 - (4) כללי כתיחות בנהיגה ובארועי נהיגה ספורטיבית;
 - (5) בהתייעצות עם שר הבריאות – בדבר הכשירות הרפואית של נהגים;
 - (6) בהתייעצות עם הזעדה המיעצת – בדבר תיקון, טפול ותחזוקה של כלי תחרותי, הובלת כלי תחרותי לארוע נהיגה ספורטיבית, בדיקות טכניות של הכלי, אופן ביצוען והתעודות המעידות על כשירותו.
- (ב) תקנות על פי חוק זה יותקנו באישור וערת הכלכלה של הכנסת.

24. בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, בסעיף 1 –

גירסה א':

- (1) בהגדרה "תאונת דרכים", בסופה יבוא "או מאורע בעת נהיגה ספורטיבית כהגדרתה בחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ד-2004 (בחוק זה – חוק הנהיגה הספורטיבית)";
- (2) בהגדרה "נפגע", בסופה יבוא "למעט נוהג בכלי תחרותי כמשמעותו בחוק הנהיגה הספורטיבית";
- (3) בהגדרה "רכב מנועי" או "רכב", בסופה יבוא "למעט כלי תחרותי כמשמעותו בחוק הנהיגה הספורטיבית".

גירסה ב':

בהגדרה "תאונת דרכים", בסופה יבוא "או מאורע בעת נהיגה ספורטיבית כהגדרתה בחוק הנהיגה הספורטיבית, התשס"ד-2004".

ד ב ר י ה ס ב ר

זאת, יש הנורסים שאף בקטעים אלה אין להחיל את החוק האמור, שכן קיים חשש ממשי שחברות הביטוח לא יסכימו להוציא פוליסות ביטוח כאלה, דבר שעלול לסכל את האפשרות לקיים תחרויות ספורט במסלולים הכוללים קטעי קישור. יצוין, כי בכל מקרה קיימת חובת ביטוח בהתאם לדוראות סעיף 10 המוצע.

עלות הצעת החוק:

לדעת האוצר, העלות הצפויה של הצעת החוק נאמדת בכמיליון שקלים חדשים לשנה.

סעיף 24 קיימת התלבטות אם ראוי להחיל את חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, על נפגעי תאונות נהיגה ספורטיבית המתבצעת בקטע קישור שבמסלול מרוץ.

בקטעי קישור נוסעים כלים תחרותיים לצד כלי רכב רגילים, שכן קטעי הקישור אינם סגורים לצבור הרחב. משכך, יש הנורסים שאין הצדקה לשלול את תוצלת חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים בקטעי הקישור. לעומת

תיקון רשיון
יבוא כללי

25. ברשיון יבוא כללי, התשל"ח-1978, אחרי סעיף 5 וקראו:

"יבוא של
כלי תחרותי

35. כלי תחרותי וחלקי חילוף כמשמעותם בחוק הנדיגה הספורטיבית, התשס"ד-2004 (בחוק זה – חוק הנדיגה הספורטיבית), מותרים ביבוא אם הם מדגם שאושר על ידי הרשות המוסמכת כמשמעותה באותו חוק; ואם יובאו על ידי מי שאינו אזרח ישראלי לצורך השתתפות בארוע נהיגה ספורטיבית מסוים, מותר ליבואם, ובלבד שיוצאו עם אותו אדם סמוך ליציאתו או לפניו, בתוך תקופה שלא תעלה על ארבעה חודשים מיום כניסתם, או תוך תקופה נוספת שאישר מנהל המכס והבלו, ובלבד שהוכאי הוא בעל רשיון נהג כמשמעו בחוק הנדיגה הספורטיבית.

26. תחילתו של חוק זה..... מיום פרסומו**.

תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

השפעת החוק על זכויות הילד:

ידי נציגת משרד החינוך התרבות והספורט המקובלת על היעדה, עידוד התחרות והספורט בקרב ילדים הינה חיובית. אם הם נעשים בכלים ובמקומות המתאימים, ולפיכך ההשפעה הצפויה על ילדים היא חיובית.

בהתאם להצעת החוק, יבולים ילדים להחשף לנהיגה תחרותית כצופים או כמשתתפים בתחרויות המתאימות לגילם (סעיף 8(ד)). בהתאם לחוות דעת שנמסרה לוועדה על

חברי הכנסת: אהוד רצאבי, דני בריחן, חמי דרוון, רשף חן, גאל יאסינוב, אמי לבני, אילן ליבוביץ, אילן שלגי

** המוצעו ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השניה ולקריאה השלישית.